

Milline on ülikoolihaigla roll kiiresti arenevas ühiskonnas?

Priit Eelmäe – Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatuse esimees

20 aastat tagasi, 22. detsembril 1998. aastal asutasid Tartu Ülikool, Tartu linn ja Eesti Vabariik ühiselt sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum. See otsus võimaldas tagada ühtsetel alustel kvaliteetsete tervishoiuteenuste osutamise, kuid mis veelgi olulisem, arstiteaduse ja -õppe jätkusuutliku arengu. Aastate jooksul on koostöös Tartu Ülikooliga välja arendatud igati euroopalik keskkond õppe- ja teadustöö tegemiseks – seda nii arstiteaduse kui ka õenduse ja tervishoiu siduserialade valdkonnas.

Kas paarkümmend aastat tagasi loodud mudel ja tingimused rahuldavad meid ka praegu? Tõenäoliselt mitte, sest maailm areneb üha kiirenevas tempos. Aasta-aastalt on väikeses riigis järjest keerulisem täita kõikide huvirühmade ootusi, seda nii kujunenud demograafilises kui ka finantsmajanduslikus olukorras. Järjest nõudlikumad on nii patsiendid kui ka töötajad, üliõpilased, õppejõud ja teadlased. Nõudlikkus, põhjendatud kriitika- ja koostöömeel on aga edasiviiv jõud. Organisaatsiooni jaoks on eri huvirühmade ootused, mis on põhjendatult kasvanud, suur väljakutse. Samas on kogu ühiskonna, sh tervishoiusektori oluliseks mõjutajaks edasi arenenud euroopalikud väärtused ja õigusruum, mis kohustavad meid järjest enam arvestama inimeste privaatsuse ja nende õigustega.

Selleks et käia kaasas kiire elutempoga ja järgida euroopalikke väärtusi, uuendab kliinikum käesoleval aastal oma arengukava ja soovib veebruaris toimuvale arenguseminarile kaasata kõikide huvirühmade esindajaid. Seminaril on kavas tutvustada jätkusuutlikkust tagavaid arenguplaane ning leida parimad võimalused oma eesmärkide elluviimiseks, unustamata sealjuures inimesekeskset lähenemist ja akadeemilisust.

Milles siis seisneb ülikoolihaigla roll Eesti ühiskonnas? Tõenäoliselt pole see pelgalt kvaliteetne ravitöö, teadustegevus ja õppetöö, vaid hoopiski oskus lõimida ladusalt nii esmatasandi, eriarstiabi, sotsiaalvaldkonna kui ka eri konkureerivate huvirühmade ja institutsioonide tegevust. Sealjuures on oluline arendada välja üle-eestiline riskasutatav elektrooniline haiguslugu, sest see loob eeldused senisest kvaliteetsemaks, kiiremaks ja kulutõhusamaks patsiendikäsitluseks ning teaduslikuks uurimistööks.

Kliinilise teaduse ja veelgi enam selle tulemuste igapäevasesse töösse rakendamise huvides on vajalik järjepidev ja ladus koostöö nii haigla sees kui ka kogu Eesti tervishoiusektoris. Just siin on ülikoolihaiglal juhtiv, omakasupüüdmatu ja kaasav roll. Selleks et olla rahvusvaheliselt tunnustatud ja aktsepteeritav partner teadustöös ja käia kaasas uuendustega ravitöös, on vältimatu nii arstiteaduse kui ka kogu tervisevaldkonna tihe ja hästi planeeritud koostöö. Järgnevatel aastatel oleme edukad ja konkurentsivõimelised vaid juhul, kui suudame olla väarikad ja atraktiivsed partnerid rahvusvaheliselt tunnustatud meditsiinikeskustele. See loob võimaluse kaasa rääkida maailma tippteaduses ja samas toob kaasa arenguks nii vajaliku raha, mida me riigisiselt piisavalt leidnud ei ole.

Meditiinivaldkonna riigisisese finantseerimise paranemise lootused püsivad jätkuvalt suured – ka siin on võtmed ülikoolihaigla ja Tartu Ülikooli käes. Rahvusvahelisel areenil suurtes projektides ei suuda ka ülikoolihaigla üksinda paraku edukas olla, kuid kaasates Eesti parima kogemuse, töökuse ja innovaativsuse ning adekvaatse protsesside juhtimise, suudame ühiselt end atraktiivseks teha ning astuda üheskoos pika sammu edasi.

Priit Eelmäe